

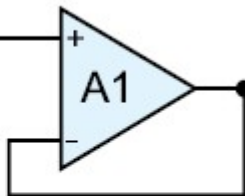
Wzmacniacze pomiarowe

Paweł Nowik

9 grudnia 2019

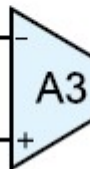
Wzmacniacze pomiarowe służą głównie do wzmacniania sygnałów wytwarzanych przez różnego rodzaju czujniki i przetworniki wielkości fizycznych. Wzmacniacze pomiarowe wzmacniają różnicę sygnałów na wejściu odwracającym i nieodwracającym, tłumiąc przy tym ich składową wspólną. Komponenty te są zbudowane w taki sposób, że składowa wspólna nie występuje na ich wyjściu. Typowym ich zastosowaniem jest wzmacnianie napięcia wyjściowego, powstającego na przekątnej mostka rezystancyjnego. Mostek składa się z rezystorów, których wartość zależy do mierzonej wielkości.

U_{WE1}
wejście o
odwracające

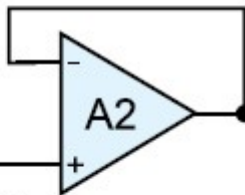
R1
10k

R2
10k

U_{WY}

U_{WE2}
wejście o
nieodwracające

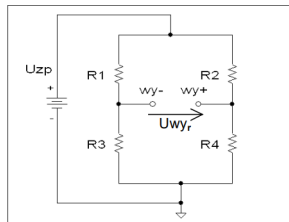
R3
10k

R4
10k

U_{REF}

Sekcja we

Sekcja wy

Cechą mostka jest występowanie na obu jego wyjściach wy_+ i wy_- napięć stałych Uwy_+ i Uwy_- o zbliżonych wartościach. Ich średnią arytmetyczną Uwy_s nazywamy sumacyjnym napięciem wyjściowym mostka. Użytecznym sygnałem wyjściowym mostka jest różnica napięć wyjściowych Uwy_r . Jest to tzw. różnicowe napięcie wyjściowe Uwy_r (tzw. składowa różnicowa):

$$Uwy_r = (Uwy_+ - Uwy_-).$$

Na podstawie rysunku napięcie wyjściowe Uwy_r jest określone zależnością:

$$Uwy_r = Uzp \cdot \left(\frac{R4}{R4 + R2} - \frac{R3}{R1 + R3} \right) = Uzp \cdot \frac{R1 \cdot R4 - R2 \cdot R3}{(R2 + R4)(R1 + R3)}$$

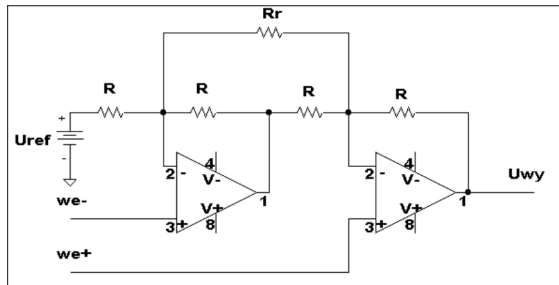
W stanie tzw. równowagi mostka $Uwy_r = 0$, stąd: $R1 \cdot R4 = R2 \cdot R3$.

Wzmacniacz służący do pomiaru niewielkich napięć różnicowych, występujących na tle względnie dużych składowych sumacyjnych (napięcia wspólne na poziomie woltów, natomiast ich różnica jest na poziomie miliwoltów) powinien charakteryzować się następującymi parametrami:

1. Równe sobie i możliwie jak największe rezystancje wejściowe.
2. Regulowane wzmocnienie sygnału różnicowego, przy czym regulacja nie może wpływać na parametry mierzonego układu.
3. Zerowe wzmocnienie dla składowych wspólnych co oznacza, że napięcie wyjściowe wzmacniacza powinno zależeć wyłącznie od różnicy napięć wejściowych.

Wszystkie te warunki spełnia wzmacniacz pomiarowy. Wzmacniacz pomiarowy jest układem złożonym z kilku wzmacniaczy operacyjnych.

Wzmacniacz pomiarowy złożony z dwóch wzmacniaczy operacyjnych

Napięcie wyjściowe wzmacniacza wynosi:

$$U_{wy} = 2 \cdot \left(1 + \frac{R}{R_r}\right) \cdot (U_{we+} - U_{we-}) + U_{ref} = K_{u_r} \cdot (U_{we+} - U_{we-}) + U_{ref}$$

Jego wzmocnienie różnicowe K_{u_r} wynosi:

$$K_{u_r} = 2 \cdot \left(1 + \frac{R}{R_r}\right)$$

Rezystory R powinny być dobierane z tolerancją nie większą niż 0,5%. Od dokładności doboru tych rezystorów zależy współczynnik CMRR, czyli współczynnik tłumienia sygnału wspólnego.